

Izrael története II. évfolyam 1. félév

Kötelező tantárgy, 3 félév

A kurzus leírása

A tantárgy célja az ószövetségi Izrael történetének feldolgozása a Biblia alapján. Ábrahám elhívásától Nagy Heródes koráig vázlatosan tekintjük át a főbb eseményeket és a hozzájuk kapcsolható etikai tanulságokat. Kitérünk a bibliai leírásokhoz kapcsolódó kortörténeti háttérre (történeti források és néhány régészeti emlék). Erre a tantárgyra épül az alapképzés „Ószövetség világa”, valamint a Bibliikumok továbbképzés „Az ószövetségi történelem kronológiája” és „Bibliai régészet” órái.

A 3 félév tematikája

1. Bibliai kronológia, a páttriárkális kor 1. (Ábrahám)
2. Páttriárkális kor 2. (Izsák, Jákob, József), kortörténeti háttér
3. Mózes és a kivonulás
4. Honfoglalás és bírák kora a királyválasztásig

5. Az egységes királyság kora: Saul és Dávid (1)
6. Dávid és Salamon aranykora, kortörténeti háttér
7. A kettészakadás: Roboám, Jeroboám, a két királyság pályája
8. Az északi országrész ország története az asszír hódításig, kortörténet

9. A déli országrész története Manasséig
10. A déli országrész története a babiloni hódításig
11. A babiloni fogság, hazatérés a fogságból, újjáépítés, reformáció
12. Intertestamentális kor

Követelmény

2 kollokvium (írásbeli az 1. és 2. félévben, + 1. félévben választható szóbeli vizsga), a 3. félév végén szigorlat

A számonkérések anyaga: **a kötelező irodalom és az órai előadások anyaga**

A képzési követelményt az a hallgató teljesíti, aki a számonkérés anyagát minimum 60 %-os szinten elsajátította.

Kötelező és ajánlott irodalom

Kötelező irodalom

Izrael története, Sola Scriptura főiskolai jegyzet I.-II. évf. (FONTOS: A kettészakadt királyság korától kezdődően a nyomtatott tananyag helyett az internetről letölthető új jegyzet ismerete kötelező!)

Ajánlott irodalom

- Aharoni, Y.-Avi-Yonah, M.: *Bibliai atlasz*, Szent Pál Akadémia, Jeruzsálem-Budapest, 2004.
- Allerhand, Jacob: *A zsidóság története – Ókor*, Makkabi, Budapest, 1993.
- Hahn I.- Kákosy L.- Komoróczy G.: *Az ókor története II.*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1991.
- Khurt, Amélie: *Az ókori Közel-Kelet (Studia Orientalia 4)* PPKE BTK, Piliscsaba, 2005.
- Miller, Maxwell – Hayes, John: *Az ókori Izrael és Júda története*, (Studia Orientalia 3), Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2003.
- Nagy Antal Mihály: *Izrael története*, (Sárospataki Református Teológiai Akadémia kiadványai 21. szám), Sárospatak, 2007.
- *Ókori keleti történeti chrestomathia*, szerkesztette Harmatta János, Tankönyvkiadó, Budapest, cop.1964.
- E. G. White: *Pátriárkák és próféták*, Bibliaiskolák Közössége, Budapest, é.n.
- E.G. White: *Próféták és királyok*, Advent Kiadó, Budapest, 1995.

Szigorlati tételsor

1. A pátriárkák kora I.

A pátriárkák elhívásának oka. Ábrahám élettörténete, az abból leszűrhető tanulságok ismertetése. Kortörténeti adatok.

2. A pátriárkák kora II.

A pátriárkák elhívásának oka. Jákób és József élettörténete, az abból leszűrhető tanulságok ismertetése. Kortörténeti adatok.

3. A kivonulás

A kivonulás időpontja, az ezzel kapcsolatos viták, az ezek során felmerülő érvek és ellenérvek ismertetése. A kivonulás közvetlen előzményei. Mózes személye, illetve személyének jelentősége az események szempontjából.

4. A pusztai vándorlás

A pusztai vándorlás útvonala, főbb állomásai és menetrendje. Lázadások, ezek tanulságai, valamint a honfoglalás menetére gyakorolt hatásuk.

5. A honfoglalás

A honfoglalás körüli viták ismertetése. A honfoglalás menete, főbb szakaszai. Józsué életpályája.

6. A bírák kora

A korszak általános jellemzése. A főbb események és szereplők áttekintése. Egy szabadon választott bíra pályájának ismertetése.

7. Sámuel szolgálata és a királyválasztás

Milyen körülmények között jelent meg a királyság, mint államforma az ószövetségi választott nép életében. Sámuel szolgálata és Saul trónra lépése.

8. Saul és Dávid

Izrael két első királyának élete, jellembeli összehasonlításuk, a korszakban történt főbb események.

9. Salamon királysága

Salamon király erényei és hibái. Az ország kettészakadásának közvetett és közvetlen előzményei.

10. Az északi országrész története Akháb uralkodásáig

Az északi országrész általános jellemzése. A Jeroboám király idején kialakult hamis vallás. Akháb és Jezabel korának bővebb ismertetése.

11. Az északi országrész története Akháb halálától az ország pusztulásáig.

Jéhu elhívása, felemás reformkirálysága. Az északi országrész utolsó évszázadának főbb eseményei. Kortörténet: asszírok. Az északi országrész bukása.

12. A déli országrész története Josafát reformkirályságáig

A déli országrész általános jellemzése. Roboám uralkodásának összegző áttekintése. Josafát reformkirálysága.

13. A déli országrész nagy reformkirályai

Ezékiás és Josiás királyok uralkodásának összegzése a lelki tanulságok kiemelésével.

14. A babiloni fogság

A déli országrész négy utolsó királya. A babiloni fogság oka, a fogságravitel lefolyása, tanulságai. Kortörténet: újbabiloni birodalom.

15. Hazatérés a fogságból

A helyreállítás kora. A hazatérés három nagy szakasza. A korszakhoz kapcsolódó uralkodók és rendeletek felsorolása. Az újjáépítés nehézségei, Nehémiás szolgálatának bemutatása.

16. Az intertestamentális kor

Az intertestamentális kor főbb eseményeinek és szereplőinek vázlatos bemutatása.

A zsidóság helyzete az egymást követő nagyhatalmak idején. A korszak zsidó vallási-politikai irányzatai.